

Folkets park er åbnet på Fur

Indvielsen af Fur Ø Arena blev fejret efter alle kunstens regler – et tilbud til både furboere, turister og det nærmeste opland

Holger bød velkommen. John holdt talen. Jesper, som er tilflytter, stod bag fadølsanlægget. 6. klasserne tæskede forældrene i høvdingebold (eller var det omvendt). Knud Peter var der med kameraet. Og undertegnede tog et enkelt hul minigolf med Knud Erik. Og så var Fur Ø Arena både åbnet, indviet og godkendt!

En Ø Arena er et udendørsanlæg, som kan minde om en lille bypark eller en avanceret legeplads. Den først af slagsen findes nu på Fur, hvor den lokale sogneforening har stået bag etableringen – med

økonomisk støtte fra en række sponsorer og bevillingsgivere – og med god hjælp af en dygtig anlægsgartner og entreprenør.

– Vi håber, at Fur Ø Arena kan blive et mødested for furboere og for vores gæster. Et sted, hvor vi kan mødes i uformelle rammer, lød det i sogneforeningsformandens velkomst.

En tjekket multi-boldbane (udstyret med kunstgræs, bånd, fodboldmål, hockey mål og basketball-mål) er et af trækplasterne. Men der er også en moderne, elegant 18 hullers minigolfbane og en skaterrampe. Og glem ikke

petanquebane, legeplads og bordbænkesæt (Furs Dagli'Brugsen ligger et godt golfslag fra Arenaen og har et pænt udvalg i både hindbærnsnitte og øl).

Åbningen blev fejret lørdag den 25. april i sol og sommervej, der matchede de lokale fadøl, Holgers lyse skjorte og ungernes lette leg på boldbanen. Mon ikke vi var 400 – inkl. det løse fra fastlandet, sponsorerne og endagsturisterne. Og 400 er jo ikke dårligt på en 'bette ø' i Limfjorden. Læs mere på www.furnyt.dk

Morten Priesholm

Folketingshøring – og konklusion?

Kommentar af
Henry Larsen

Hvad fik I ud af høringen om de små øer i Folketinget? Hvad blev konklusionen? – Enkle spørgsmål, men svaret er ikke så enkelt. Høringen var ikke planlagt med det formål at slutte med en konklusion. Nej, ideen var netop, at der skulle høres. Høres om alt, hvad der vedrører småøer. Der mødte da også rigtigt mange øboere op, der gerne ville høre. Ja, ikke kun høre, men også kommentere. Og det var godt. Derimod var fremmødet af deltagere fra den ø-kommunale verden – dem vi især gerne ville have til at høre – desværre noget beskedent. Der kom dog nogle, og det skal de have tak for. En 7-8 folketingsmedlemmer deltog også den meste tid. Hvilket da også var positivt. Min egen umiddelbare konklusion er, at høringen styrkede ø-sammenslutningens ledelse, fordi så mange andre øboere, med deres indlæg og spørgsmål, bekræftede de argumenter, vi plejer at fremføre. Det er en god opbakning at have i ryggen ved fremtidige forhandlinger. Derfor – hvis der skal være en konklusion, kan den være, at øboerne står sammen om, hvad der er vigtigt for øerne. En ting kan vi helt sikkert regne med. Hvis der skal arbejdes videre med de emner og forslag, der kom frem under høringen, er det os, dvs. øboere, beboerforeninger og ø-sammenslutning, der skal gøre det. Men det er der for så vidt ikke noget nyt i. Jeg tog fra høringen med en rigtig god fornemmelse. Jeg synes, der var meget at glæde sig over. Og en stor tak til Folketingets Ø-kontaktudvalg, fordi de tog initiativ til dette arrangement.

35 år – en slags jubilæum

Den 24. marts var det 35 år siden repræsentanter fra 18 småøer mødtes på Strynø og stiftede S sammenslutningen af Danske Småøer. Efter ganske få år meldte de øvrige 9 øer, der opfylder kriterierne, sig ind. Der var flere grunde til, at man stiftede foreningen. For det første afvandringen fra landbruget, der var den bærende beskæftigelse. Enten direkte eller indirekte. Ved mekaniseringen af landbruget forsvandt arbejdspladserne.

Men i modsætning til beboerne i det øvrige land, kunne man ikke bare blive boende og tage arbejde i den voksende industri. Der er jo lige det med, at vi skal over vandet. Færgeafgang og arbejdstider passer ikke altid sammen. Og netop i samme periode steg omkostningerne ved færgedriften, og dermed taksterne, drastisk. Derfor blev mange tvunget til at fraflytte, og indbyggertallet på øerne faldt. En anden grund var kommunalreformen i 1970, hvor småøerne, som for de flestes vedkommende havde været et selvstændigt sogn, nu blev et vedhæng til en ny fastlandskommune. Dette tvangsægteskab var bestemt ikke lige lykkeligt alle steder. Det hedder godt nok at: „Får man ikke den man elsker, får man elske den man får“. Det er muligvis rigtigt, men det kan godt tage nogen tid. Stoute øboere havde svært ved at vænne sig til det nyoprettede embedsmandsvælde. Og på fastlandet var glæden ved at få sådan nogle besværlige øboere, som i øvrigt ofte var indbyrdes uenige, med i kommunen også ret begrænset. Derfor var der på den tid megen frustration, modløshed og liden optimisme blandt øboerne. Men heldigvis var der nogle pionerer som ville det anderledes. De ville at ø-samfundene skulle overleve. De fandt at der var brug for et organ der kunne tale øernes sag. Og de gjorde noget ved det. Det var dem der stiftede vores sammenslutning.

Strukturreform forringer servicen

I dag kan vi konstatere at deres målsætning er lykkedes. Vel – indbyggertallet er dalet siden 1974, men i modsætning til mange eksperter forudsigelser eksisterer øsamfundene stadigvæk. Og de senere år har folketallet på de fleste øer stabiliseret sig. Som årene er gået, er der også opstået en langt bedre forståelse øboere og fastland imellem. Nu er vi så i gang med at opleve resultaterne af en ny kommunalreform, og desværre føler vi, at vi på nogle områder er bombet tilbage ved udgangspunktet for den forrige. Ved at gøre kommunerne større, ville der opnås rationaliseringsgevinster, og derved ville der blive flere midler til velfærd for borgerne. Ja så – det er altså ikke lige det vi hører fra øerne – tværtimod. Det er mange år siden, der har været så mange beretninger om forringelser på de områder, der er vitale for ø-samfundene.

Så – efter 35 år er der stadig rigeligt med udfordringer til beboerforeninger og ø-sammenslutningen. Og metoden er stadigvæk positiv dialog.

★

Kongeligt besøg på Agersø og Omø

I 2008 var det Mandø og Skarø, der nød godt af Regentparrets opmærksomhed. Men Regentparrets ø-interesse er tilsyneladende ikke mættet, for også i år besøger Kongeskibet de små øer. I følge Kongehusets kalender besøger „Dannebrog“ Agersø d. 3. juni. Men der bliver også tid til et besøg på nabooen, Omø.

cj

Bliv støttemedlem af Sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året.

Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaer.dk, hvis det har interesse!

Modtag elektronisk nyhedsbrev fra de danske småøer

En til to gange om måneden udsender S sammenslutningen af Danske Småøer nyhedsmails med nyt fra ø-verdenen. Hvis man er interesseret i at modtage disse, så kan man tilmelde sig på www.danske-smaaer.dk eller ved at maile cj@danske-smaaer.dk

Sekretariatet

Folketingets Ø-kontaktudvalg på Strynø-besøg

Den 27. marts havde Preben Rudiengaard (V), Henrik Brodersen (DF) og Niels Chr. Nielsen (S) afsat tid til et besøg i sekretariatet på Strynø. Dels for en snak om, hvad vi laver, men også for at diskutere ø-høring. Men det blev også til en lille guidet rundtur på øen, hvor havnen, smakkecenteret og landsbyen blev vist frem. Og et besøg hos John og Lise Sørensen på deres bær-plantage og produktionsvirksomhed. Dagen blev rundet af med en middag på Strynø Gl. Mejeri sammen med Strynø beboerforenings bestyrelse. Beboerforeningsformanden, Lene Bruun, fortalte politikerne om udfordringerne for og mulighederne i det lille ø-samfund. Og ikke overraskende, så var det især færge-økonomi, der skabte debat omkring bordet.

cj Poul Henrik Harritz, en af de drivende kræfter i arbejdet med at få finansieret en ny havn på Strynø, fortæller folketingsmedlemmerne om havneprojektet

Et besøg i det virkelige liv!

Folketingsarbejdet på Christiansborg er utroligt spændende, men hvis der ikke er en rød tråd fra det virkelige liv til lovgivningsarbejdet, kan det faktisk være lige meget! Derfor er besøg på eks. arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner og i lokalområder, næsten hele forudsætningen for at kunne agere og handle som landspolitiker. Heldigvis er der mange, der har lyst til at få besøg af mig, og det gjorde sig også gældende i forbindelse med mit besøg på den skønne sydfynske ø, Drejø.

Forestil dig at stige om bord på en ø-færge en flot solskins mandag morgen på havnen i Svendborg, og blive modtaget med rundstykker og kaffe i salonen af sundheds- og kulturformidler Margit Lolk. Margit er tillige ø-repræsentant for Drejø i Sømmenslutningen af Danske Småøer. Sammen med Lars Milling fra Beboerforeningen og Poul Skovgaard, der agerede privatchauffør, var disse 3 ildsjæle mine guider.

Afløserfærgerne Catrine K. af Nyborg kunne godt finde Drejø, og så startede der ellers et program der ville noget. Først blev Drejø Feriekoloni der ligger tæt på færgehavnen besøgt. Kolonien bliver brugt til kurser, lejrskole og meget andet, og har plads til ca. 50 overnattende gæster. Lars Helbo der bygger masseovne, og Susanne Støvlbæk der er kunsthånd-

Niels Chr. Nielsen, MF for S, har været en flittig gæst på de små øer. På Drejø blev han guidet rundt af engagerede øboere, her på Gl. Elmegaard, et sprællevende egnsmuseum og aktivitetscenter

værker, blev besøgt på Nygården. Lars bygger ca. 25-30 masseovne om året, og er derfor tit væk fra Drejø. Han er ved at bygge en længe til gården, så han kan lave ovnsætterkurser. Susanne laver mange produkter i fåreuld, som hun køber hos Susanne og Robert Jakobsen's landbrug. De opdrætter primært får og kvæg, som græsser med en pragtfuld udsigt ud over det sydfynske ø-hav!

En arbejdsgruppe med sognepræst Hanne Thordsen og Mimi Jespersen i spidsen, fortalte om deres ide-projekt – Ø-havets refugium. Idègrundlaget er at kunne tilbyde korte eller længerevarende ophold på et sted, hvor der både er natur, herunder hav, fred og ro, en kirke der er

med til at understøtte kulturelle tilbud. Projektet er tænkt som et ø-udviklingsprojekt, der kan skaffe faste arbejdspladser til øen, så pendling undgås. For at kunne realisere projektet er der en hel del lovgivning der skal tages i ed, herunder kystbeskyttelseslinier, lokalplaner m.m. Her har jeg fået en politisk udfordring som jeg vil arbejde med, for basis for at fastholde og tiltrække beboere til øerne, er at en uhensigtsmæssig lovgivning, ikke skal spænde ben for gode projekter!

Færgerne er livsnerven til øerne, og derfor skal færgerne være af en høj standard. Hvis pendlertiden skal udnyttes, kunne et must være, at der var trådløse netværk ombord. Bopælspligten, læge/sygeplejerske/præst, redningshelikopter, lokalplaner, planlov, erhvervsstøtteordninger, ældreboliger, dagligvarehandel, skole, muligheder for prøvebosætning og meget andet, skal gå op i en højere enhed for at vende den negative befolkningstilvækst.

Hvis nationalsangen havde samme status som grundloven, så var der ingen vej uden om:

Og ædle kvinder, skønne mør og mænd og raske svende bebo de danskes øer, bebo de danskes øer!

Niels Chr. Nielsen, MF for S

En nysgerrig bog om de danske småøer og Danmark

Tilværelsen på en dansk småø kan føre til mangt og meget. Jeg har opdaget nye måder at forholde mig til hverdagen, naturen og ikke mindst mit fag på. Som filosof er det en dyd at stille nye og anderledes spørgsmål til den daglige virkelighed. Og her sætter ø-livet mange tanker i gang. Både om øer som sådan, men også om, hvad der driver samfundet fremad. Kunne Danmark som national helhed f.eks. gøre det bedre ved at indse og tage konsekvensen af sine geografiske muligheder som ø-rige? Jeg er derfor gået i gang med en bog for øboere, for andre med interesse for småøerne, og for meningsdannere.

Den skal undersøge hvordan verden tager sig ud fra alverdens øer og ø-have, og overveje, hvordan vi kunne udvikle os de kommende årtier, ikke mindst ud fra en forestilling om, at danske øer af *alle størrelser* bliver „eksperimentarier“ for nye former for bosætning, produktion og arbejdspladser.

Man kan lære af udkantsområdernes værdier og livsformer

Tiden er inde til at spørge til de grundlæggende sammenhænge. For hvis de danske småøer for alvor skal leve og sprudle som bæredygtige helårssamfund – og dét skal de! – så må vi tage fat på nogle idéer om, hvordan småøerne kan blive forstået på måder, der overskrider de trivielle opfattelser af øernes almene status som fritidsreservater; opfattelser som tit lukker for rummelighed og nytænkning!

Krydstogt til de små øer

Krydstogter forbinder man oftest med eksotiske destinationer. Men sidste år forsøgte rejsebureauet Albatros Travel sig med krydstogt i de danske farvande. Og det var en så stor succes, at man har gentaget krydstogtet i år, med flere rejser. Så i disse dage gæster Grønlandsskibet M/S Ocean Nova bl.a. øer som Lyø, Tunø og Anholt.

cj

Projektet skal bidrage til en omvurdering af småøer (og øvrige udkantsområdernes) alment lave status ved at påvise, at de under ét rummer oversete livsværdier og sunde livsformer, som det øvrige danske samfund på sin vis er ved at miste sansen for. Samfundets fremherskende kulturværdier fylder meget i mediernes tendens til envejskommunikation. Så meget, at udkantsområder og ø-samfundenes værdier ofte synes at forsvinde i de almindelige dagsordener. Det er ikke så meget hensigten at fortælle om de enkelte danske småøer. Der findes nemlig allerede smukke og indsigtfulde bøger, der på hver deres måde konkret har skildret øernes kultur og historie. Tænk blot på E. Ålbæk Jensens imponerende værk, „Livet på øerne“. Mit mål er til gengæld at sætte nogle temaer, som hver især tager livet med de nævnte, overordnede spørgsmål.

Øernes forskellighed og fælles grund

I de seneste 5 år har jeg efterhånden fået besøgt mange småøer. Og det har været meget fascinerende at opdage, hvor forskelligartede de danske småøer egentlig er, og indimellem en udfordring, idet der ofte optræder så store udsving, at det nærmer sig lodret usammenlignelighed øerne imellem. Dette udgangspunkt bliver så til gengæld til en gevinst for den filosofiske tilgang. At der nedenunder alle de umiddelbare forskelligheder findes en fælles grund, som danner grobund for tanker, der kan synliggøre og anerkende småøerne som ligeværdige dele af det danske samfund. Et centralt fokus består bl.a. af de mønstre, som langsomt, men sikkert, viser sig ved, hvilke smertegrænser og overgange, der opstår, hvis beboerantallet stiger eller især falder. Og ikke mindst måderne det påvirker ens gøren og laden, alt efter hvordan man må varetage alt det, som bare skal fungere, eller som man må erkende ikke kan fungere længere!

Øerne kan vise nye veje

Øers overlevelse og vækstbetingelser handler også om en ø-bevidsthed: Oplever man verden omkring sig anderledes på en ø? Og danner ø-livet nogle erfaringer på længere sigt, som i en vis forstand ikke kan gøres på fastlandet? Jeg er overbevist om, at man som øbo

Jørgen Rasmussen fra Omø mener at fastlandsdanskere kan lære af øboernes livsform

tilskyndes til at mærke, opfatte og forstå sig selv, som en del af noget endeligt, såvel som en del af noget større; to opbyggelige dimensioner, der ikke er alle nutidsmennesker forundt i det gængse højhastighedssamfund. Men guderne skal vide (og dét gør øboere!), at der typisk er lige så mange intriger og konflikter på en ø som alle andre steder, og så kan et ø-samfund blive særdeles tillukket. Der er så omvendt også nogle muligheder for at få ideer og nytænkning til at blomstre, netop i kraft af de overskuelige og synlige rammer. Og allerede havet, lyset og stilheden gør jo altid deres til en forståelse af øernes værdier.

Disse overvejelser kan også ses i.f.t. den internationale ø-forskning, som er vokset frem i de seneste 15 år, hvor store såvel som små øer vies adskillige former for tværfaglig opmærksomhed. Og det er især her, at det bliver spændende at forstå Danmark og de danske øer: Tænk hvis vi kunne vise nogle veje til, hvordan tætte samfund blomstrer i et ø-hav af meget små øer med få beboere. Der ikke desto mindre ville opretholde nogle socialt bæredygtige ø-samfund, fordi nationen prioriterede at lade alle øer spille en rolle i den nationale og internationale helhed. Med overvejelser som disse stiler projektet efter at afdække, hvad øers mening og betydning som særegne pletter på jordens – og havets! – overflade egentlig går ud på. Kort sagt en bog, som gerne vil bidrage til et Danmark med nogle levedygtige småøer!

Jørgen Rasmussen, ø-filosof, Omø

Aktionsgruppen har fordelt de første penge i 2009

Småøernes Aktionsgruppe er nu godt i gang med året. Vi har holdt projektkursus og årsmøde, og vi har fordelt de første penge til en række ø-projekter. På årets første bestyrelsesmøde (i marts) fordelte vi ca. 1.6 mio. kr. fra de puljer, vi har i landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet. Pengene gik til 8 projekter, som altså i gennemsnit har fået 200.000 kr. Ansøgerne var tre private virksomheder samt en håndfuld mere kollektive projekter om bl.a. turisme, dagligvarehandel og kultur.

Havneprojekter

Derudover har vi ekstraordinært haft mulighed for at give støtte til fire havneprojekter, som i forvejen har offentlig medfinansiering fra f.eks. deres kommune. Disse projekter kunne vi tildele EU-midler fra fiskeriudviklingsprogrammet uden, at det berørte vores 'ø-pulje'.

Ingen af ansøgningerne er i skrivende stund godkendt af Fødevarerministeriet, og derfor vælger vi ikke at offentliggøre ansøgernes navne m.v. nu.

Ekstraordinære midler

Til resten af året har vi ca. 3 mio. kr., vi kan fordele fra vores ø-pulje. Dertil kommer, at vi stadig har mulighed for at supplere med ekstraordinære midler i tre tilfælde:

- Hvis et projekt har fået støtte fra *landdistriktpuljen* eller *ø-støtteordningen* (i Indenrigs- og Socialministeriet), så kan vi støtte samme projekt med penge udenfor vores ø-pulje.
- Hvis jeres kommune har fået et særligt *Tilskud til kommunal medfinansiering af EU-projekter*, så kan vi også supplere med det samme beløb fra landdistriktsprogrammet. Denne ordning

i Indenrigs- og Socialministeriet har ansøgningsfrist næste gang 1. oktober 2009.

- Projekter, som fra Indenrigs- og Socialministeriet, har fået *tilskud til udredning og forsøg inden for fornyelse og forbedring af byer og boliger* kan på samme måde søge supplerende støtte hos os. Næste ansøgningsfrist hos Indenrigs- og Socialministeriet er september 2009.

I alle tre tilfælde skal projekterne vurderes af vores bestyrelse på lige fod med andre ansøgninger.

Hvis man vil vide mere om disse muligheder så kontakt vores koordinator Morten Priesholm på tlf. 38 33 00 67.

Vores næste ansøgningsfrist er 1. oktober 2009.

Småøernes Aktionsgruppe

Handlingsplaner på fem småøer

Småøernes Aktionsgruppe kan i år tilbyde både penge og hjælp til, at der bliver lavet handlingsplaner på fem småøer. Vi har sendt et brev til beboerforeningerne på de 27 småøer og beskrevet mulighederne og betingelserne. Men for at få budskabet bredt ud, skriver vi også lidt her.

Aktionsgruppen kan dække en række udgifter til møder, konsulenthjælp, analyser, studierejser, rapportskrivning osv. Kravet er, at foreningerne gennemfører en åben og demokratisk proces, som munder ud i en konkret handlingsplan. Indsatsen skal ligge ind for temaet 'bosætning og helårsliv' – og de emner, man arbejder med, skal have væsentlig betydning for hele øen.

Arbejdet og den afsluttende handlingsplan kan handle om udviklingen på øen mere generelt eller om et eller flere vigtige ø-projekter. Temaerne kan f.eks. være 'havnen og havneområdet', 'erhvervslivet', 'skolen' eller 'energiforsyningen'.

Målet er, at arbejdet skal være afsluttet omkring 1. maj 2010. Vi har ca. 100.000 kr. til hver af de fem øer, som kommer med i projektet. Vi skal have tilbagemelding fra beboerforeningerne senest 15. juni 2009. Efter den 15. juni vælger aktionsgruppens bestyrelse hvilke øer, der kan være med.

Planen er også at holde et par fællesarrangementer for øboere fra de øer, som er med. Her vil vi i fællesskab arbejde med projektet, og gæsteundervisere vil give redskaber og inspiration til arbejdet på øerne. Aktionsgruppen vil også løbende hjælpe med processen på de fem øer.

Når vi sådan kan hjælpe ø-foreningerne, så er det, fordi vi har fået støtte fra Velfærdsministeriet og Fødevarerministeriet til et projekt med titlen „Bosætning på 27 småøer: fra fælles vision til lokal handling“. En del af disse

penge skal altså bruges lokalt på fem af vores småøer.

Vi vil gerne støtte ø-udviklingsarbejdet på denne måde, fordi vi mener det er vigtigt, at man på øerne går sammen om at tage nogle beslutninger om fremtiden og får lavet konkrete planer, for hvordan man kan nå målet.

Man kan læse mere om projektet og mulighederne på www.aktionsgruppe.dk/ oplaner

Småøernes Aktionsgruppe

Fejø arbejder på at blive den nye klima- og energio

Fejøforeningen har opfordret kommunen til at arbejde aktivt for en sammenhængende CO₂-neutral forsyning med vedvarende energi på øen. Lolland Kommune, som i forvejen satser stærkt på vedvarende energi, har haft en klima- og energistrategi i høring hos kommunens borgere. Det har fået Fejøforeningen til at skrive et høringsvar. I høringsvaret slår foreningen bl.a. til lyd for, at „en plan for CO₂-fri energi og klimatilpasning på Fejø aktivt indarbejdes i Strategiplanen for Klima og Energi i Lolland Kommune“. Man nævner bl.a. forsyning med vedvarende energi til el, varme og transport på øen samt til færgedriften. Fejøforeningen foreslår også, at der „indledes et aktivt samarbejde mellem borgerrepræsentanter fra Fejø og kommunens politikere og teknikere med henblik på i fællesskab at udarbejde de konkrete løsninger tilpasset beboernes ønsker og mulighederne på Fejø.“ Læs mere på www.fejoe.dk

mp

Indtryk fra Folketingshøring om de små øer

Den 3. maj havde Folketingets Ø-kontaktudvalg inviteret til høring på Christiansborg om de små øer. Især mange engagerede øboere havde taget imod invitationen og fyldte godt op i Landstingssalen

Folketingets Ø-kontaktudvalg havde taget initiativ til høringen, som blev afviklet i samarbejde med Sammenslutningen af Danske Småøer. Målet var især at få kommunerne i tale, da det jo er dem der primært forvalter den offentlige service, såsom færger, hjemmehjælp, skoler, mv. Eller som formand for Ø-kontaktudvalget, *Preben Rudiengaard* (V), sagde i sin velkomst:

„I dagens Danmark diskuterer vi jo tit udvikling på de små øer. Trygheden ved at bo derude – både den sociale og den sundhedsmæssige tryghed og øernes kulturliv. Og et af de emner, der også diskuteres er det, vi kan betegne som det demokratiske underskud, fordi nu har vi fået større kommuner, hvor øerne kan måske have lidt sværere ved at blive hørt. Når der diskuteres hvordan vi bevarer og udvikler ø-samfundene, handler det om erhvervsudvikling, skoler, hjemmearbejdspladser, den sociale service – ikke mindst det at blive ældre på øen og have levet der altid, og skal man så tilbringe sidste år ovre på et plejehjem på fastlandet. Det sidste kan være med til at ødelægge lidt af kulturen og livsværdien hos de borgere, som pludselig skal flytte i den allersidste del af ens liv. Og så har vi selvfølgelig et af de store temaer, det er livsnerven – det er færgerne“.

Rudiengaards indledning ridsede godt op, hvad høringen og debatten kom til at handle om, nemlig primært:

- Hjemmeplejen og nedskæringer
- Nærdemokrati i form af kommunale ø-udvalg
- Akutberedskab og helikopterbetjening
- Kystsikring
- Kreditforeningers uvilje til at låne penge til øboere
- Strandbeskyttelseslinje
- og det helt store emne: Færgedrift og investeringer

De engagerede tilhørere fyldte godt op i den smukke Landstingssal

Grundlæggende at modtage samme ydelse som andre steder i kommunen

Den første taler på høringen var Velfærdsminister *Karen Jespersen* (V). Og hun erklærede sig enig i, at erhvervsudvikling, offentlig service og færgereservice er nøglebegreber, når man taler om at bevare de små øer. Men at det heller ikke går uden en vilje og kampgejst på øerne. Det mente Karen Jespersen til gengæld at der i høj grad er. Det vidner øboernes tradition for at organisere sig om, ligesom den udbredte netværksdannelse og de mange initiativer er gode tegn på virkelyst. Karen Jespersen kom langt omkring i sin tale, men om adgangen til offentlig service på øerne, især plejen af vores ældre borgere, fik følgende ord med på vejen:

„Det er en helt grundlæggende opgave at sørge for, at man har den samme

ydelse, som man har andre steder i kommunen. Men der er selvfølgelig altid et spillerum, og det kan man jo også se i den problemstilling, som nogle af jer slås. Er jeres madordninger lige så gode som i den øvrige del af kommunen? Kan I komme på plejehjem eller plejecenter tæt på egen bolig på samme måde, som de kan andre steder i kommunen? Og det er klart en diskussion der skal tages, hvor store forskelle der er acceptable indenfor lovens rammer. Også selvom det kommunale selvstyre jo skal kunne lave lokale afvejninger indenfor et vist spillerum. Men man kan også overveje, om der er behov for at lave nogle særlige ordninger for øerne“.

Statens tilskud til færgedriften forvaltes af Velfærdsministeriet (nu Indenrigs- og Socialministeriet, red.), og om færgerne anerkendte Karen Jespersen deres

Søren Adersen, Småøernes Færgeselskaber, fortalte om virkelighedens verden på de små færger

Annemarie Genster, Avernakø, fortalte bl.a. om arbejdet i et kommunalt ø-udvalg

altafgørende rolle for øernes trivsel. Og hun vil tage initiativ til en undersøgelse af, hvordan omlægningen af støtteordninger til færger egentlig har virket og inviterede øboerne til at komme med input til, hvad der har virket dårligt, og hvad der har virket godt. Da Karen Jespersen senere samme dag meldte sin afgang som minister, så må man håbe, at den ny minister samler den bold op.

Øboere er gode til at larme

Høringens anden taler var Erik Hove, borgmester i Thisted og næstformand for KL. Og som borgmester i en udkantskommune, drog han mange sammenligninger med, hvad borgerne oplever i hans kommune. At der generelt er problemer med at få økonomien til at hænge sammen. „Efter kommunalreformen har vi fået nogle større kommuner, så skal der

rationaliseres og effektiviseres. Hvorfor skal vi have alle de små ældrecentre, hvorfor skal vi have alle de små skoler? Vi skal være mere rationelle, vi skal være mere effektive, det er dét, som blandt andet erhvervslivet kræver af os. Og derfor, tror jeg, man skal være meget opmærksom på, at dét, som I mærker i øsamfundet, det er også mange gange dét, vi mærker ude i udkantsområderne“.

Flemming Møller (V), næstformand for Teknik og Miljø i Lolland Kommune, og i øvrigt nybagt MF'er, da han var suppleant for Anders Fogh, var den næste i rækken af talere. Og han udtrykte glæde over at have været med på ø-tur med ø-kontaktudvalget, hvor han blev meget klogere på ø-verdenen. Den tur var med til at overbevise ham om vigtigheden af at få etableret kommunale ø-udvalg, så man kan sikre en ordentlig dialog med bebo-

erne på øerne. I løbet af sit oplæg fik han blodtrykket til at stige hos nogle øboere i forsamlingen. Måske stod talerstolen for langt væk til at man kunne se glimtet i øjet, da han sagde, at øboere er gode til at larme og brokke sig. Og at netop derfor er et ø-udvalg vigtigt, så man kan få talt ordentligt sammen. Også Møllers argumenter for at bopælspligten kan være en hindring for udvikling, som i tilfældet med Claus Meyers aktiviteter på Askø/Lilleø, fik hårde ord med på vejen i den efterfølgende debat.

Frivilligt arbejde kan ikke erstatte offentlige tilbud

Søren Adersen, overfartsleder på Venø-færgen og formand for interesseorganisationen Småøernes Færgeselskaber var endnu en af de indbudte talere. Også

Fortsættes på side 8

Velfærdsminister, Karen Jespersen, var hovedtaleren på Folketingshøringen om de små øer

Fortsat fra side 7

han kom ind på efterslæbet i det statslige driftstilskud til færgerne. At udgifterne til at drive færger stiger mere end tilskuddet bliver reguleret. Men et særligt budskab i Søren's budskab var problemet med at rekruttere personale. Nogle færger har endda måtte indstille sejlads pga. af mangel på personale. En af årsagerne er meget rigide krav til færgpersonalets uddannelsesniveau. Så f.eks. fiskere, der kender farvandet som deres egen bukselomme skal gennemgå et langt og dyrt uddannelsesforløb for at kunne få job på en færge. Som Søren sagde: „Vores nuværende kvalifikationskrav til vores skibsførere, det er blandt andet stjernavigation. Det er storstilet sejlads over de store verdenshave og anløb af havne som Hongkong og Dubai, og det kan være svært at se sammenhængen mellem disse kvalifikationer og så en ø-færge, hvor sejltiden ligger og svinger mellem 2 og 100 minutter. Det er da paradoksalt, at vi fokuserer på, at vores skibsførere har kvalifikationer som stjernavigation og sejlads på verdenshavene, når vi ikke engang stiller krav om et førstehjælpskursus“.

Annemarie Genster, Avernakø, var inviteret bl.a. for at fortælle om sine erfaringer som en af øens to valgte repræsentanter i Faaborg-Midtfyns kommunale ø-udvalg. Hun gav et stemningsbillede fra Avernakø og de ting der rører sig der, såvel de positive, som de mere problematiske. Om den spirende erhvervsudvikling indenfor eks. turisme, landbrug, institutioner og hjemmearbejdspladser. Og det store frivillige arbejde, der bliver lagt i foreningerne. Af det negative, der oplever man et massivt pres på plejen af de ældre øboere. Ø-sygeplejersken er sparet væk, og hjemmepleje er kun mulig hverdage indtil kl. 15. Om ø-udvalget sagde Annemarie: „Ø-udvalget, det er

en fordel for både kommunalbestyrelsen og for øboerne, da det giver en formel ramme for drøftelse af ø-relevante emner. Og øboerne ved, hvem de skal henvende sig til, hvis de gerne vil have taget en sag op. Og kommunen henvender sig også direkte til os i mange sager. Vi har to faste årlige møder. Valget af repræsentanter sker ved direkte demokratisk valg på øerne Avernakø, Lyø og Bjørnø, og jeg kan sige, at ved sidste valg, der var stemmeprocenten på Avernakø 99%. Så der er meget stor opbakning og interesse blandt øboerne“. Annemarie sluttede af med at love, at øboerne fortsat vil lægge et stort frivilligt arbejde på øerne, men de mest basale servicetilbud fra det offentlige skal være til stede.

Se øerne som en rigdom

Henry Larsen, formand for Sammenlutningen af Danske Småøer, fik lov at afslutte talerrækken. Han indledte med at fremhæve øboernes idérigdom og netop det store frivillige arbejde, der bliver lagt. Og de mange sociale initiativer, der bliver taget. Og han lagde vægt på, at man i kommunerne hellere skulle se øerne som en rigdom med alt det de har at tilbyde. Og i stedet for f.eks. at nedlægge ø-skoler

med det argument, at ø-børnene ikke får det rette faglige input, hvilket man kan stille spørgsmålstegn ved rigtigheden af, så brug dog de teknologiske værktøjer, der er til stede og suppler med fjernundervisning. Og på samme måde kan man også lægge arbejdspladser ud lokalt på øerne. Og så drog Henry sammenligninger mellem kommunalreformerne tilbage i 1970 og den nylige reform. Den forrige undergravede det lokale engagement, selvom det som sagt ikke er helt dødt, og fjernede det personlige ansvar, og med den nylige reform er servicefunktionerne under pres. Og Henry Larsen summerede op: „Vi skal have nogle ganske nødvendige grundlæggende elementer, for at det kan fungere. Vi har fået nævnt, vi skal have en færgopolitik, og færgen, den skal have sit hjemsted på øen. Det medfører så, at noget af personalet vil være tvunget til at bo på øen. Vi skal have skole, der hvor det kan lade sig gøre, i hvert fald på de øer, der ligger længere ude i farvandet. Vi skal have et sundhedsberedskab, vi skal have en fornuftig ældrepleje, og vi skal have demokrati – vi skal have ø-udvalg“. Også så Henry gerne en evaluering af ø-støtten, for han er overbevist om, at den ville konkludere, at det var en fejl at skære i den.

Høringen gav også masser af plads til spørgsmål og debat fra engagerede tilhørere, øboere såvel som politikere. Det vil være for omfattende at referere fra den her. Men det er muligt at rekvirere hele høringen på CD-rom ved at henvende sig på fo@ft.dk. Men høringen vil også snart være tilgængelig på papir og den vil blive sendt til ø-repræsentanterne. Er andre interesseret i materialet, så ret henvendelse til undertegnede.

Claus Jensen

★

Offentligt møde om fredning af Egholm

Den 16. april afholdt Naturklagenævnet offentligt møde på Egholm om fredning af øen. Modstandere af en Limfjordsforbindelse henover Egholm anser en fredning af Egholms sjældne naturtyper som nødvendig, og som et vigtigt skridt i kampen for at hindre, at Egholm bliver en bropille. Siden mødet er fredningsforslaget blevet afvist, men øboere, sympatisører og Danmarks Naturfredningsforening arbejder videre med sagen. Hvis man er på Facebook, kan man følge debatten i gruppen „Bevar Egholm som ø“.

cj

Befolkningen på de små øer 2009

Danmarks Statistik har siden sidste nummer af Ø-posten offentliggjort befolkningstallet på de små øer pr. 1. januar 2009. Man kan ikke sige det ofte nok, at man skal være varsom med de store forkromede konklusioner på tal i så små befolkninger. For enkelte familiers fraflytninger og et par dødsfald på en ø kan naturligvis give store udsving i befolkningstallet i negativ forstand, ligesom tilflytning og fødsler i mindre antal kan give positive udslag i befolkningstallet. Men man kan ikke snakke sig uden om, at det samlede befolkningstal er faldet siden 2008. I 2008 var vi 5.096 øboere, mens vi i 2009 er 5.013 øboere. Siden

sidste år har 8 øer oplevet en befolkningsfremgang, 3 øer holder skansen, mens 16 øer nu har færre fastboende. I de fleste tilfælde er det små tal, det drejer sig om. Fejø, Aarø og Orø har en pæn procentvis fremgang, mens øer som eks. Sejerø, Agersø, Omø og Strynø har haft en relativ stor tilbagegang. Og det vil nok give anledning til lidt godmodigt drilleri på færgen til Avernakø og Lyø, at der nu er flere beboere på Avernakø end på Lyø.

Jeg er blevet kontaktet af Anholt, der pointerer, at befolkningstallet fra øen tilbage i de første årtier af 1900-tallet skal læses med store forbehold. For da man foretog folketælling var det revl og

krat, der indgik i statistikken, dvs. også gæstende fiskere og turister. Og det kan jo også være tilfældet på andre øer. Og de mere moderne befolkningstal skal man jo også læse med forbehold. For det er jo kendt en kendt sag, at nogen har proforma-adresse på de små øer. Men det er den eneste brugbare målestok vi har; at forholde sig til de officielle tal.

Claus Jensen

Befolkningstal 2000-2009

	Agersø	Anholt	Askø	Avernakø	Barsø	Birkholm	Bjørnø	Baagø	Drejø	Egholm
2000	247	164	73	115	26	9	40	32	81	50
2001	255	171	69	117	22	9	36	30	78	52
2002	251	166	72	123	24	9	39	35	69	53
2003	255	157	71	121	25	8	33	35	72	52
2004	257	165	70	119	25	8	33	39	76	59
2005	240	161	69	113	25	7	43	36	74	50
2006	247	167	67	110	26	10	39	34	69	48
2007	231	164	61	110	26	8	36	32	62	53
2008	233	164	53	111	23	10	36	36	71	55
2009	221	167	51	111	24	10	32	37	69	52
	Endelave	Fejø	Femø	Fur	Hjarnø	Hjortø	Lyø	Mandø	Nekselø	Omø
2000	163	616	182	949	110	17	132	69	22	159
2001	166	601	172	949	121	14	141	64	22	171
2002	173	591	164	945	114	14	148	62	26	177
2003	177	625	156	939	119	14	144	60	24	193
2004	172	639	149	914	111	14	150	59	25	194
2005	171	622	154	904	108	13	138	59	24	190
2006	177	619	144	912	103	13	130	56	26	187
2007	174	565	144	900	105	12	120	52	22	188
2008	174	563	150	872	106	12	116	46	21	177
2009	168	579	147	865	107	13	109	44	21	169
	Orø	Sejerø	Skarø	Strynø	Tunø	Venø	Aarø	Samlet befolkningstal		
2000	1007	392	27	208	92	188	215	5.385		
2001	1012	377	32	199	94	206	209	5.389		
2002	989	375	35	203	97	198	200	5.352		
2003	977	387	39	216	108	206	204	5.417		
2004	950	406	31	193	112	212	196	5.380		
2005	948	406	37	206	112	211	183	5.304		
2006	937	403	36	218	115	211	180	5.284		
2007	893	407	36	214	111	199	171	5.096		
2008	890	397	40	216	119	201	167	5.059		
2009	906	373	39	206	118	199	176	5.013		

Befolkningstal 2000-2009 på de 27 danske småøer og i Danmark. Kilde: Danmarks Statistik/Sammenslutningen af Danske Småøer.

Årsmøde i Småøernes Aktionsgruppe

Fejøs syngepiger fik med sus i skørterne og bramfri sange fyret op under deltagerne i årsmødet

I weekenden d. 28.-29. marts var der årsmøde og generalforsamling i Småøernes Aktionsgruppe. Sidste år blev mødet afviklet på Vallekilde Højskole i det nordvestsjællandiske, og i år var det Ryslinge Højskole på Fyn, der var ramme for mødet. Og godt 40 medlem-

mer fra 14 øer deltog i årsmødet. Og som en del af årsmødet, så er vi ved at skabe en tradition for, at vi som en del af programmet hører om, hvad der foregår af spændende projekter. Når man nu var i det sydfynske, så kommer man ikke uden om naturturisme og nationalpark.

For det præger den lokale dagsorden. Poul Henrik Hartz, Strynø, der bl.a. som daværende præsident for Danmarks Naturfredningsforening og miljø-journalist, har været aktiv i debatten om nationalparker, og Martin Jørgensen, Skarø, en af øernes to repræsentanter i nationalparkprojektets styregruppe, holdt oplæg om perspektiverne ved en nationalpark. Både om muligheder og forbehold. Om holdninger til naturbeskyttelse, turisme, bosætning og erhvervs muligheder. Og da deltagerne så oven i købet på andendagen blev taget på udflugt af Øhavstien i Svanninge Bakker, så tror jeg, at deltagerne var godt mætte af nationalparker og naturturisme. Men undertegnede var i hvert fald glædeligt overrasket over den dejlige naturoplevelse. Men øboere mødes jo sjældent uden også at feste, og lørdag aften var ramme for hyggeligt samvær, hvor Fejø Syngepiger gav en forrygende optræden, som i hvert fald husarnerne i forsamlingen ikke var uberørt af.

Claus Jensen

Bestyrelsen i Småøernes Aktionsgruppe

På generalforsamlingen var hhv. Claus Jensen, Strynø, Marianne Dam Larsen, Strynø, Hanne Schultz, Omø og Anders Pedersen, Fur, på valg. Anders ønskede ikke at genopstille, de øvrige var villige til genvalg.

I vedtægterne for Småøernes Aktionsgruppe står der:

At det skal tilstræbes at bestyrelsen sammensættes med personer, der varetager interesserne for:

1. Beboerne på øerne
2. Virksomheder og erhvervsorganisationer på småøerne
3. Natur-, miljø-, kultur-, borger- og fritidsforeninger på småøerne
4. Offentlige myndigheder med tilknytning til småøerne

Der skal tilstræbes en ligelig fordeling køns-, alders- og geografisk fordeling i bestyrelsen

At bestyrelsen ikke sørgede for op til generalforsamlingen at køre jyske kandidater i stilling til bestyrelsen var genstand

for en del kritik. Og indrømmet, bestyrelsen er domineret af fynske og sjællandske øboere. Så vi har lært af forløbet, således at vi før næste generalforsamling i god tid vil opfordre medlemmerne til at foreslå egnede kandidater.

Bestyrelsen i Småøernes Aktionsgruppe er nu som følger:

- Claus Jensen, Strynø, sekretariatsleder i Sammenslutningen af Danske Småøer, bestyrelsesmedlem i daginstitutionen „Skattekasten“ og menighedsrådsformand
- Hanne Schultz, Omø, web-designer og forfatter
- Eva Therkelsen, Bjørnø, socialrådgiver, aktiv i det lokale foreningsliv, bl.a. det lokale færgeselskab
- Marianne Dam Larsen, Strynø, tekstildesigner, bestyrelsesformand for daginstitutionen „Skattekasten“.
- Erik Fuchs, Orø, efterløner, bestyrelsesmedlem i Orø's beboerforening, formand for den lokale brugsforening.
- Arne Hansen, Agersø, fisker og som

sådan repræsentant for fiskerierhvervet.

- Henry Larsen, Sejerø, landmand, formand for Sammenslutningen af Danske Småøer og for Sejerø Beboerforening
- Claus Steen Madsen, erhvervschef i Kalundborg kommune, repræsentant for ø-kommunerne
- Kasper Westh, senior fondskonsulent i Region Syddanmark, repræsentant for regionerne

Suppleanter

- Carl Holmbjerg, Hjarnø, landmand og campingpladsejer
- Mogens Windeleff, Lyø, efterløner og formand for Lyø beboerforening

Claus Jensen, formand for Småøernes Aktionsgruppe

Halv-marathon på Endelave

Også i år arrangerer Endelave Fritids- og Kulturforening halv-marathon på den østjyske ø. Og tilmeldingerne plejer at blive revet væk. Der vil blive åbnet for tilmeldingerne primo juni. Man kan se programmet på www.endelave.dk og man kan tilmelde sig en mailingliste, så man får et praj, når der bliver åbnet for tilmeldinger.

cj

Den sjette sæson i „Den lille Kunsthal“

På Avernakø er man ved at forberede den sjette sæson i galleriet „Den lille Kunsthal“. Under temaet „Maritime Udtryk“ udstiller både lokale og anerkendte kunstnere ude fra. Udstillingen er åben i perioden 5. juli - 2. august. Det hyggelige lille galleri drives af frivillige kræfter på øen, og er bestemt et besøg værd.

cj

Ø-lejr for Ø-ungdom 2009

Formålet med denne ø-lejr for børn og unge i alderen 12-16 år fra småøerne er at give de unge en god oplevelse. At give dem mulighed for at møde ligesindede, knytte venskaber og måske endda styrke stoltheden ved at være øbo.

Ø-lejren foregår på Øhavets Smakkecenter, Strynø, i perioden 20. - 24. juli, 2009. Der vil være plads til 30 deltagere, og som udgangspunkt vil der være en foreløbig kvote på 4 unge pr. ø. Hvis der er tilmeldinger derudover fra en enkelt ø, vil de pågældende komme på venteliste. De unge må ikke være yngre end 12 år eller ældre end 16 år i lejrperioden. De skal være fastboende på en af vores 27 småøer. Dog vil dele-børn, hvor den ene forælder bor på en ø, også kunne melde sig til.

Tilmeldingen foregår efter først-til-mølle-princippet, og vi skal have tilmeldingen inden d. 4. juni. Det koster 500 kr. at deltage, og en tilmelding er først gældende ved indbetaling på konto 9100 241 00 29 335 i Morsø Sparekasse. Mærk betalingen med deltagerens navn og hjem-ø. Efter d. 1. juni refunderes tilmeldingsgebyrer ikke, med mindre tilmeldingen kan overtages af unge på venteliste.

Øhavets Smakkecenter på Strynø er erfarne i besøg af lejrskoler, skoleklasser, firma-selskaber og vil med hjælp fra et mindre korps af frivillige stå for afviklingen af lejropholdet. De unge mennesker skal overnatte i telte, men hvis vejret skulle vise sig fra sin allerværste side, så er Smakkecenteret indrettet med en moderne sovesal. Besøg Smakkecenteret på www.smakkecenter.dk

Det er forældrenes opgave at bringe og hente de unge mennesker til og fra færgen i Rudkøbing. Derfra er der så sørget for alt.

Ønsker man yderligere oplysninger, så mail cj@danske-smaaoer.dk eller ring 62 51 39 93

Sammenslutningen

af Danske Småøer

SMÅØERNES AKTIONSGRUPPE

Havnebisser på ø-hop

Havnebyggerne kommer fra alle vegne af landet, ja, nogle endda fra Tyskland. De kan ikke helt forudse, hvor i landet de bliver sendt på opgaver og hvor længe, så det kræver et godt bagland derhjemme, når man er rejsende i havnebyggeri.

Det er populært at tage på ø-hop. Nogen har det endda som erklæret mål at besøge alle danske øer. Men andre lever af at tage på ø-hop, så som havnebyggerne fra entreprenørfirmaet Mogens Pedersen Nyborg A/S. I snart et år har et sjak haft deres base på Strynø, og tidligere har de bl.a. været på Agersø, Avernakø og Lyø. Og når havnen på Strynø står færdig, så går turen for nogle af arbejderne til Baagø.

På spørgsmålet om de ikke har lyst til at skifte campingvognen ud med fast adresse på en ø, så lyder der enstemmigt et bestemt nej. For nok er der hyggeligt, men når weekenden nærmer sig, så rumsterer ø-kulleren og så vil de hjem.

I weekenden d. 27.-28. juni indvies den ny havn på Strynø. Takket være primært en donation fra A.P. Møller-fonden, men også Velfærdsministeriet,

Småøernes Aktionsgruppe og Langelands LAG, så er havnen ikke bare reddet fra at falde sammen, men også udvidet til godt det dobbelte antal bådepladser. Målet har været at bevare havnens kulturhistoriske særkende, og ikke blot etablere en marina, så Strynø havn vil også fremover være en hyggelig lille havn.

Claus Jensen

Ø-POSTEN

Nyheder fra S sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for S sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.

Redaktion: S sammenslutningens bestyrelse

Henry Larsen, Sejerø, ansv.h.	59 59 01 67
Dorthe Winther, Omø	58 19 91 80
Mimi Jespersen, Drejø	62 80 08 82
Jørgen Overgaard, Hjarnø	75 68 34 73
Kjeld Tønder Hansen, Strynø	62 51 59 02
Paul Svennesen, Barsø	74 61 82 87
Tom Andreasen, Avernakø	28 18 62 80
Mogens Windeleff, Lyø	29 45 39 45
Redaktør: Claus Jensen	
Layout: Erik Steenstrup Dyhr	
Foto: Claus Jensen, Knud Peter Jensen	

Ø-Posten udgives med tilskud fra Skov-og Naturstyrelsen.

Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: Svendborg Tryk. Oplag: 3000

Redaktionen afsluttet 12. maj, 2009

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten:

S sammenslutningen af Danske Småøer
Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 6251 3993 Fax. 6251 3996

E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Internet: www.danske-smaaoer.dk